

# REFERAT Økonomiudvalget 2012-2021 d. 08-09-2020

**Mødedato**    Tirsdag d. 08. september 2020 kl. 14:30

**Mødested**    D.3.39 - 1. budget

**Indholdsfortegnelse**

1. behandling af budget 2021-24..... 3

## Punkt 246: 1. behandling af budget 2021-24

00.01.00-S55-1-19

### Resume

*På byrådets budgetkonference den 27. august 2020 blev basisbudget 2021-24 gennemgået - herunder de vigtigste forudsætninger. Som følge af udligningsreformen er der langt større sikkerhed omkring kommunens indtægtsside og derfor er det nu muligt at bevæge sig bort fra en kortsigtet styring efter kassebeholdningen til en mere langsigtet styring med udgangspunkt i overskuddet på det skattefinansierede område inkl. afdrag på lån (jf. kommunens økonomiske politik). Med udgangspunkt i dette nye styringsmål - samt de i materialet beskrevne forudsætninger - viser resultatet, at der i budgetperioden 2021-24 er et gennemsnitligt råderum på godt 20 mio. kr. og et varigt råderum på 10 mio. kr. i 2024 og frem. Herudover er der i basisbudgettet indarbejdet anlægspuljer som endnu ikke er udmøntet (14,2 mio. kr. i 2020 og 2023 samt 21,0 mio. kr. i 2024).*

*Budgetmaterialet er til høring i perioden 28. august til 11. september 2020, således at de afgivne høringssvar kan ligge klar til byrådets 1. behandling af budgettet den 14. september 2020. Budgettet 2. behandles i økonomiudvalget den 1. oktober 2020 og i byrådet den 8. oktober 2020.*

### Indstilling

Forvaltningen indstiller til økonomiudvalget,

1. at basisbudget 2021-24 fremsendes til byrådets 1. behandling.

### Beslutning

Godkendt med 8 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Beboerlisten.

### Sagsfremstilling

Den vedtagne udligningsreform og den indgåede økonomiaftale mellem regeringen og KL medfører et solidt økonomisk grundlag for kommunens budgetlægning i 2021-24. Med udligningsreformen er der desuden skabt væsentligt større sikkerhed omkring kommunernes indtægtssiden - bl.a. som følge af, at finansieringstilskuddet nu er gjort permanent og fordelingsmæssigt er låst fast både på beløb og kommuner.

Af kommunens økonomiske politik fremgår, at kommunen vil overgå til at styre efter resultatet på det skattefinansierede område, når der er højere grad af sikkerhed i forhold til indtægtssiden. Derfor er det i direktionens budgetforslag (det såkaldte basisbudget 2021-24) forudsat, at det primære styringsmål er "resultatet af ordinær drift og anlæg". Overskuddet herfra skal være tilstrækkelig til at dække de budgetterede afdrag på lån - og beløb herudover indgår i det økonomiske råderum.

Budgetmaterialet indeholder en lang række forudsætninger som er oplistet i hovednotatet om basisbudgettet (og beskrevet nærmere i det uddybende notat). Blandt de vigtigste kan nævnes følgende forudsætninger:

- Budgetreserve (øvrige drift): Der er indarbejdet en budgetreserve på 30 mio. kr. i 2021 og 2022 faldende til 25 mio. kr. i 2023 og 15 mio. kr. i 2024. Baggrunden for reserven er primært den store usikkerhed knyttet til udgifterne på indkomstoverførsler set i lyset af COVID-19.
- Refusion særligt dyre enkeltsager: Regelændringer på området betyder i udgangspunktet, at kommunerne kan fordoble indtægterne, hvilket er indarbejdet i basisbudgettet. En analyse foretaget af BDO ud fra regnskabstal indikerer dog, at en sådan fordobling kan være svær at realisere. Som følge af den store usikkerhed på området foreslås, at en eventuel mindreindtægt i årene 2021 og 2022 dækkes af kommunekassen (i det omfang ovennævnte budgetreserve ikke er tilstrækkelig). Fra 2023 og frem forventes at refusionsindtægterne igen kan blive en del af forvaltningernes samlede økonomi. Der henvises til særskilt notat for en nærmere beskrivelse.
- Kompensation for demografi i overslagsår: Kompensationen for det demografisk betingede udgiftspres i kommunerne forhandles traditionelt kun for budgetåret. KL har derfor ikke forudsat en yderligere kompensation i overslagsårene i den tilskudsmodel som anvendes i budgetlægningen. Det vurderes dog realistisk, at kommunerne også vil blive kompenseret fremadrettet. Derfor er der i basisbudgettet indregnet en forudsætning om kompensation for demografisk betingede merudgifter på 0,5 mia. kr. pr. år (for Randers Kommune svarer det til merindtægter på 8,4 mio. kr. i 2022, 16,8 mio. kr. i 2023 og 25,2

mio. kr. i 2024). Selve compensationens størrelse er behæftet med stor usikkerhed, idet dette vil afhænge af det finanspolitiske råderum på landsplan i de kommende år - herunder konsekvenserne af COVID-19.

- Effektiviseringskrav: De allerede indarbejdede krav fra sidste års budget 2020-23 er fastholdt uændret - og er således i udgangspunktet udmøntet. Herudover er der indregnet et yderligere effektiviseringstrin på 20 mio. kr. i 2024. Dette beløb er ikke udmøntet endnu.
- Prisfremskrivning: Beslutningen om ingen prisfremskrivning af budgetterne til varekøb og tjenesteydelser (udvalgte arter) fra sidste års budget 2020-23 er fastholdt uændret. Fra 2024 og frem er det forudsat, at prisfremskrivningen genindføres fuldt ud.

Som nævnt er alle øvrige forudsætninger beskrevet nærmere i budgetmaterialet.

Af den vedtagne budgetprocedure for 2021-24 fremgår, at direktionen bemyndiges til at udarbejde et budgetforslag i balance. Ud fra de beskrevne forudsætninger - og det nye styringsmål - kan det økonomiske råderum i basisbudget 2021-24 opgøres til gennemsnitligt 20,7 mio. kr. pr. år. Dog er råderummet i 2024 kun 10 mio. kr. hvilket indebærer, at der maksimalt kan vedtages varige bevillinger i 2024 og frem på 10 mio. kr. Sker dette ikke vil år 2025 i næste års budgetlægning dannes med en ubalance i udgangspunktet.

Udover ovennævnte råderum er der i basisbudgettet indarbejdet anlægspuljer, som endnu ikke er udmøntet. Det drejer sig om 14,2 mio. kr. i 2022 og 2023 samt 21,0 mio. kr. i 2024. Det samlede råderum (drift og anlæg) i hele budgetperioden er dermed 132,2 mio. kr., men som beskrevet ovenfor kan der maksimalt vedtages varige bevillinger på 10 mio. kr. i 2024 og frem.

Herudover har kommunen netop modtaget besked fra Ministeriet vedrørende låneansøgninger. Resultatet er en dispensation på 58 mio. kr. i 2021, der ligeledes kan indgå i de kommende politiske prioriteringer af anlægssiden - dog vil udgifterne til renter og afdrag (på i alt ca. 2,5 mio. kr.) fragå det varige råderum (jf. beskrivelsen ovenfor). Som led i den videre budgetproces skal der tages politisk stilling til om lånedispositionen skal udnyttes eller ej (herunder eventuelt delvis udnyttelse).

En anden post - der også skal udmøntes i forbindelse med budgetvedtagelsen - er de afsatte demografibeløb. Disse beløb er i basisbudgettet afsat på en central konto og udgør i alt 33,8 mio. kr. i 2021 stigende til 115,9 mio. kr. Den største del af de beregnede beløb vedrører omsorgsområdet med 22,2 mio. kr. i 2021 stigende til 93,0 mio. kr. i 2024.

Ud over notaterne der gennemgår indholdet af basisbudgettet indeholder budgetmaterialet en række yderligere bilag. Herunder blandt andet en evaluering af demografimodellen på socialområdet samt en beskrivelse af affaldsområdets økonomi og de takststigninger der er nødvendige for at området (som et 'hvile i sig selv'-område) kan afvikle en oparbejdet gæld til det skattefinansierede område (kommunekassen).

Basisbudgettet danner grundlag for den videre budgetlægning og kun de ændringsforslag som vedtages ved 2. behandlingen vil ændre på forslaget. Fristen for fremsendelse af ændringsforslag er den 24. september 2020 kl. 10.00.

MED-systemet og høringsberettigede råd og nævn blev orienteret om budgetforslaget på onlinemøde den 28. august 2020. Høringsperioden løber fra 28. august til 11. september 2020, således at alle høringssvar kan ligge klar til byrådets 1. behandling af budgettet den 14. september 2020. Høringssvarene offentliggøres løbende på kommunens hjemmeside - dog ikke høringssvar med personfølsomme oplysninger (sidstnævnte vil kun blive fremsendt til byrådets medlemmer).

Perioden 17.-19. september 2020 er afsat til de politiske forhandlinger om budget 2021-24. Den indgåede budgetaftale offentliggøres på kommunens hjemmeside sammen med eventuelle mindretalsaftaler og udtalelser fra byrådets partier/lister.

Økonomiudvalget har 2. behandling af budgettet den 1. oktober 2020 og byrådet har 2. behandling den 8. oktober 2020.

## Økonomi

De økonomiske og personalemæssige konsekvenser afhænger af resultatet af de politiske forhandlinger om budget 2021-24.

## Bilag

Basisbudget 2021-24 (hovednotat)

Basisbudget 2021-24 (uddybende notat)

Demografireguleringer i basisbudget 2021-24

Oversigt henviste sager og bevillinger med udløb

Notat om anlæg, herunder fremrykkede anlægsinvesteringer

Nøgletal (bilagsmateriale til budgetseminar 27. august 2020)

Notat om jordforsyningsbudget 2021-24.docx

Evaluerings af demografimodel på socialområdet

Notat om afvikling af gæld på affaldsområdet.docx

Særligt dyre enkeltsager (notat)

Ønsker til budgetforhandlinger fra fagudvalg - endelig version.xlsx

Bevillingsoversigt - basisbudget

Takstoversigt 2021 - basisbudget